

چکیده

در جهان معاصر گردشگری به عنوان عاملی در جهت بهبود کیفیت زندگی جوامع روستایی کشورهای در حال توسعه تلقی می‌شود. این صنعت که بر پایه توجه گردشگران به بازدید از جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی روستا استوار است توانسته از یک سو زمینه‌های دستیابی به رشد و توسعه‌یافتگی را برای این جوامع آسان‌تر کند و از سوی دیگر نیز به دلیل نبود برنامه‌ریزی‌های پایدار برای مدیریت آن، برخی از آسیب‌ها و پیامدهای منفی را به دلیل بهره‌برداری‌های بیش از توان و قابلیت جاذبه‌ها بر محیط زیست تحمیل کند. لذا شناسایی این اثرات از جمله ضروریات ارائه برنامه‌ریزی دقیق و رسیدن به توسعه پایدار این صنعت است.

هدف اصلی پژوهش حاضر آسیب‌شناسی فعالیت‌های گردشگری روستایی شهرستان لنگرود می‌باشد که به منظور دستیابی به آن از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی استفاده شده است. برای انجام مطالعات میدانی از بین ۱۹۳ روستای دارای سکنه، ۱۵ روستای دارای گردشگری روستایی با شیوه هدفمند و قضاوتی انتخاب شد. جامعه آماری شامل ساکنان محلی روستاهای مورد مطالعه، مدیران و کارشناسان اداری شهرستان لنگرود بوده که حجم نمونه‌ها با استفاده از روش کوکران، ۳۴۲ نمونه بدست آمده است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که رونق فعالیت‌های گردشگری در پیدایش آسیب‌هایی از قبیل افزایش آمار ساخت‌وساز خانه دوم در نواحی ساحلی و جلگه‌ای، افزایش تغییر کاربری اراضی زراعی و باغی، افزایش نواحی ساخته شده در روستا، از بین رفتن مناظر زیبا و دلپذیر به علت ساخت‌وسازهای نامناسب و نامأنوس با اقلیم روستا، ایجاد ناهمگونی بین شکل و سیمای بافت قدیمی (کهن) و جدید روستا، افزایش قیمت زمین و حتی بورس بازی زمین و یا گسترش دلالی‌ها، گسترش مشاغل خدماتی در روستا و دور شدن از مشاغل تولیدی نظیر کشاورزی، دامداری و صنایع دستی تأثیرگذار بوده است.

واژگان کلیدی: گردشگری روستایی، آسیب‌شناسی، آمایش محیط، نواحی روستایی، شهرستان لنگرود.